

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Negyedévre 1 frt 25 kr.
Félévre 2 „ 50 „
Egész évre 5 „

Megjelenik minden szerdán
és szombaton

Egyes szám ára 7 kr.

Hirdetéseket felvesz a rendkívüli
olcsó áron közel a kiadóhivatal.

SZABADSÁG

SZERKESZTŐSÉG

és

KIADÓHIVATAL:

Széchenyi-u. 45. sz.

a Gedeon és Társa nyom-
dája. Ide küldendők a lap
szellemi részét illető köz-
lemények, valamint az
előfizetési díjak, hirde-
tések, nyiltterek és rek-
lamációk.

POLITIKAI LAP. A MISKOLCZI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT KÖZLÖNYE.

Egyes példányok Groszman J. antiquar-üzletében, Falkenstein S. dohánytözsdejében, Hesz Jenő, Gubás F., Groszmann J. és Nagy Lajos fűszerkereskedésében kaphatók.

Uj városi rend.

Nagyjelentőségű reform-tervvel készül meglepni a belügyminiszterium az országot. A városok önkormányzatának új alapokon való szervezetét czélozza e terv, melyet azonban idáig csak főbb vonásaiban ösmertettek. Éppen emiatt tartózkodni is kell a jelzett tervezet érdemleges bírálatától és egyelőre csak azoknak a gondolatoknak közlésére kell szorítkozni, melyeket a nagyjából körvonalozott reform egyes részletei keltek.

A magyar városok önkormányzatára az újabb alkotmányos kor jogfejlődése nem volt kedvező hatással. A törvényhozás a városi önkormányzat szabályozásánál figyelmen kívül hagyja a mult hagyományait és a jövő föladatait s a fejlődés kerékkötőit alkalmazta városainkra akkor, mikor őket részben a miniszteriumok bürokratikus mindenhatóságának vetette alá.

Ha nem hazudnak azon hírlélek, melyek az új reform alapelvét megismertették, az állapoton a kormány is segíteni akar, mikor a rendezett tanácsú városokat a megyei hatalom fennhatósága alól kivonva, az önálló törvényhatósági joggal felruházott városokra érvényben levő szabályozási elveknek akarja alávetni. Ezt a törekvést örömmel kell fogadni Miskolcz város közönségének, mert ez által már félszázad óta hangoztatott vágyunk teljesedik be. Félszázad óta küzdött már Miskolcz városa, hogy a megyei gyámság kötelekeiből kibontakozva, önállóságra jusson. Most ez a küzdelem szerencsés befejezést nyer.

Helyesnek látszik a köztudomásra hozott reform-terv alapelveiből az is, mely a székes főváros szervezetének mintájára be akarja vinni a választási elvet a virilizmus intézményébe. Ha nem lehet szakítani a plutokratia követelményeivel, legalább igyekezni kell azokat redukálni és lehetővé tenni, hogy a virilizmus ne csak a tőke, nem egyszer a lelkiismeretlenebb eszközökkel összeharácsolt tőke privilegiuma, hanem a polgári érdem jutalma legyen. E szempontból elfogadható a reform-tervezetnek az a pontja, mely a városi bizottságok legtöbb adó-fizető tagjainak névsorát is választás útján kívánja összeállíttatni.

Éppen úgy el lehet fogadni az önkormányzatnak, az administráció mindennapi feladatai megoldásában közvetlen befolyást biztosító amaz intézkedését is,

hogy a tanács egy részét a városi bizottság választottjai alkossák. Ez az intézkedés sok helytelenségnek veszi elejét és bizonyos fokú összhangot létesít az administráció menetében.

És üdvös lehet jó keresztülvitelben, hogy a városi bizottságban ugyszólván csupán a consultatio hatására redukálja a tisztviselők befolyását. Ezen intézkedés a mai helyzet egyik legnagyobb anomáliáját teszi orvoslás tárgyává.

Ezzel azonban ki is vannak merítve az ismertetés tárgyává tett reform-tervezet előnyei. Ezekkel szemben ugyanis sok olyan részlet van a tervezetben, ami aggodalmat, sőt megdöbbenést kelthet az önkormányzati elv és közszabadság barátaiban. Ilyen aggodalomkeltő a javaslatnak az az intézkedése, mely a városi képviselőtestületek tagjainak számát jelentékenyen leszállítja. Ez korlátozását jelenti a nyilvánosság befolyásának és szűkítését a közjogoknak, tehát ellentétes a közszabadság irányával.

Hibás, mert érthetetlen, indokolatlan és komikus a javaslatnak a polgármester teendőinek bifurkációjára vonatkozó része. Ez legfőleg abban az esetben fogadható el, ha a representatio teendőivel megbizandó polgármesteri állás létesítése a városi főispánok állásának megszüntetését és jogkörének az új polgármesterre ruházását jelentené. De ha — erről nem mondanak felvilágosítást az eddig tudomásra jött hírek — a reprezentatív polgármesteri állás mellett meghagyatnék a főispánoknak a városi önkormányzat tekintetében ma elfoglalt jogköre, ebben az új állásban nem láthatnánk egyebet, mint egy a diszdeputatiók, bankettek és egyéb solemnítások kedvéért létesített újabb sinecurát, amelynek létesítését már csak a városi önkormányzatban első sorban megvalósításra a demokraczia szempontjából is lehetetlennek kellene tekinteni. De ezenkívül is még igen sok részlete van az új reformnak, amely közelebbi magyarázatra, felvilágosításra szorul.

Kormányválság.

Egyik bécsi félhivatalos lap, mely régidőtől fogva az egymást felváltó osztrák kormányok szócsöve, egy „Badenihez igen közel álló magas politikai személyiségtől”, — azaz nem diplomatikus nyelven szólva, magától Badenitől, azt az információt szerezte, hogy a kvóta-tárgyalások következtében úgy Bécsben, mint Budapesten részleges kormányválság van. A helyzet Budapesten a következő:

A kiegyezési javaslatokat ma-holnap a parlamentek elé kell terjeszteni, — a két kormány álláspontja között pedig az ellentét oly nagy, hogy, amíg ez elsimitva nincs, addig semminemű megállapodásról szó egyáltalában nem lehet.

A bécsi kabinet nagyon sürgeti ennek a kényes kérdésnek a megoldását, ismerve azt a feszült érdeklődést, amelylyel mindkét állam közönsége a kormányok előterjesztéseit, s a törvényhozások döntését várja.

A válságos helyzetből a kibontakozást br. Bánffy Dezső, a magyar miniszterelnök kísérelte meg s a legutóbbi minisztertanácsban olyan nyilatkozatot tett, hogy hajlando megajánlani Magyarország részéről egy esetleg 34%-nál magasabb kvótát is, hogy a válság kikerülhető legyen. Ez az elszántság azonban, amelylyel Bánffy a hatalomhoz ragaszkodik, élénk recenziust keltett a minisztertanácsban, ahol Bánffynak az utóbbi időben ugyis elég alkalma volt zajos jeleneteket látni. A kormány egyes tagjai, akikben a hazafias érzésnek még egy kis szikrája lakozik, nyíltan kijelentették, hogy Bánffy e propositiójához hozzájárulásukat megtagadják s inkább kilépnek a kabinetből, mintsem a felelősséget az országgyűlés és a közvélemény előtt a miniszterelnök elhamarkodott nyilatkozataért magukra vállalják. Lukács László pénzügyminiszter kereken kijelentette, hogy a kvóta felemeléséhez beleegyezését semmi szín alatt nem adja.

A kabinetben tehát a szolidaritás megvan bontva, s a kabinet néhány tagja, Lukács László pénzügyminiszter, Darányi Ignác földmívelési és báró Dániel Ernő kereskedelmi miniszterek megválnak állásaiktól, ha Bánffy időközben más álláspontot nem foglal el a kvóta-kérdésben.

Az osztrák kormány makacsul ragaszkodik eddigi álláspontjához s hogy a tárgyalások veszítsenek érdességükből, az osztrák kabinet néhány tagját szintén el fogják ejteni.

A miniszterjelöltek pedig lázasán várják Budapesten és Bécsben egyaránt, hogy a mai napig, vagyis április 28-ig, a két parlament összeüléséig micsoda megoldást fog nyerni ez a válság, a mely már napok óta lappang.

Hogy mennyire válságos a kormány helyzete, azt az is bizonyítja, hogy egy félhivatalos budapesti lapban egy a magyar kormányhoz igen közel álló politikus most már „nem tartja kizártnak”, hogy a kvótaüggyől kifolyólag a magyar kormány állását a királynak rendelkezésére fogja bocsátani.

— A király Pétervárott. Ő felsége a király vasárnap este Pétervárra utazott. Aligha kétséges valaki előtt, hogy ez esetben, nem csupán a czár legutóbbi bécsi látogatásának viszonzásáról van szó, hanem komoly dolgokról, melyek egész Európát érdeklik s valóban: egész Európa kiséri figyelemmel azt a találkozást, mely Pétervárott, a két hatalmas uralkodó közt megtörténik. Királyunk nagy kísérettel indult utnak s nem felejtette otthon Goluchovszki külügyminisztert sem, akire fontos feladat várakozik Pétervárott.

Egyik félhivatalos értesítés szerint Miklós czár Beck báró vezérkari főnököt is meghívta. Kiralyunk utja felől azt beszélük, hogy a béke utja lesz. Ki tudja!

— **A keleti háború.** Edhem pasa csapatai vasárnap megszállották Larisszát és ezzel a görög-török háború sorsa eldőlt. A házardjatek rosszul végződött, a görögök elhagyták Larisszát, ágyúikat beszögezték, sebesültjeiket hátrahagyták és rendetlen futásban tartanak gyülekező helyük: *Parsalos* felé, amely vagy negyven kilométernyire fekszik Larisszától. Itt, e historiai helyen, ahol egykor Julius Caesar verte tönkre Pompejus seregét, próbálnak állást foglalni a görögök — előreláthatólag hiába. Edhem pasa Larisszában nem fekszik le aludni, hanem előrenyomul és az ő folyton gyarapodó hadserege, amely egyre újabb segítséget kap, csakhamar végzne a folyton csökkenő görög sereggel. Ugy látszik, a hatalmak is végső katasztrófától tartanak, mert máris érkeznek a hírek az *intervenczióról*, a hatalmak közbelépéséről, amely azonban csak úgy lehetséges, ha Görögország föltétlenül aláveti magát a nagyhatalmak akaratának.

Nyalánkság.

— Egy finansz-zseni legújabb találmánya. —

Asszonyok és gyermekek tudvalevőleg nagyon szeretik a nyalánkságokat; de akad a férfiak között is, a ki az édes csemegéket és süteményeket többre becsüli a peccenyénél. Az is tudvalevő dolog, hogy a nyalánkság minél finomabb, annál drágább, és megfordítva: minél drágább, annál finomabb.

A világra teremtett dolgok között, melyeket nyálni lehet, van egy igen drága, sőt mindenekfelett legdrágább nyalánkság, a mit a német sógortól örököltünk. Áldjuk is érte elégszer. Erről a nyalánkságról azonban, bár drága, szörnységesen drága, még soha senki se mondta, hogy jó volna; mert ez a kedves jószág semmi egyéb, mint a *stempli*, magyarul: *bélyeg*.

Innen-onnan ötven esztendeje lesz, hogy a bélyeghez szoktatnak bennünket. Ősmerjük színét, mely zöldbe, kékbe, sárgába ékesen le van pingálva. Sőt ismerjük az izét is a drága portékának.

A pénzügyminiszter bukását gyakorlott ember a stempli izéről megismerhetné. Meg is szoktuk már, nem is törődünk vele. Egész bátran huzhatják, nyujthatják tehát a használat kötelezettségét; bár el kell ismerni, hogy hatalmas finansz-koponyának kell annak lenni s azt bizonynyal éveken keresztül kell pihentetni, a melyik még valami *ujat* tud felfedezni. De azért ne örüljünk, mert nagy és pihent fejű finansz zseni akad a pénzügyminisztériumban száz és ezer-számra. Azért tartja és fizeti őket busásan az állam, mint tartja és fizeti Edisont a maga részvénytársasága, hogy találjanak fel valami soha nem látott és hallott dolgokat.

Valamelyik hatalmas finansz-koponya aztán addig főtt, izzadt, míg kísütötte, hogy a megyék, városok és községek pénztárosai szerény fizetések mellett még nem élvezhetnek elegendő *nyalánkságot*. Ezen a bajon pedig csak úgy lehet segíteni, ha kötelezik őket, hogy az egyes felek által teljesítendő fizetésekről általuk kiadandó nyugtákra bélyegyet ragaszszanak. Ki fogja ennek a bélyegnek a költségét megfizetni? Talán az a pénztárnok? A megye, város vagy község? Korántsem! Te fogod azt is megfizetni szegény adófizető polgártársam, a *magad pénze után*.

Nem tréfa ám ez, édes jó magyarom!

Ezután, ha Miskolcz város közgyűlésében te magad — a többivel együtt — elhatározod, hogy a te utcád is aszfaltjáróval díszeljen, sőt, hogy hamarabb és biztosabban meglegyen, elvállalod, hogy abból a read eső költséget te magad viseled: nem léssen ám elegendő, hogy két-háromszáz forintot befizesd, hanem muszáj lesz az özszegnek megfelelő *stemplit* is magaddal vinni.

Azt is hiába beszéled, hogy mi, Miskolcz város lakossága vagyunk a város; a föld, a pénz a miénk; a bért, a használati díjat, a kamatot a magunké után magunknak fizetjük; mert a pihent eszű finansz-zseni ő nagysága a fejedre olvassa „A bélyeg és illetékek iránti törvények és szabályok” 101. tételének a) pontját s akár mit csinálsz is, fizetned kell. Miért? Mert muszáj!

Az ékes magyarsággal és értelmes szöfűzéssel megalkotott rendelet egyébiránt,

mely ezt a világra szóló találmányt életbe lépteti, a belügyminiszteriumtól 1498/II sz. alatt a napokban érkezett Borsodvármegyehez és innen Miskolcz városához, szól pedig ez a rendelet — kivonatosan — a következőképpen:

„A pénzügyminiszter ur Ö nagyméltósága 1896. évi 18,939 sz. a. a pénzügyi közegekhez kibocsátott körrendeletében a vármegyei és városi törvényhatóságok és községek által a saját tulajdonukat vagy az általuk kezelt alapok tulajdonát képező vagyonok gyümölcsötetése alkalmából a fizetésre kötelezett feleknek az említett gyümölcsötetésből kifolyó kötelezettségek teljes téséről kiadott könyvecskék bélyegilletéke tekintetében úgy intézkedett, hogy ezen könyvecskéknek minden egyes tétele az illetéki díjjegyzék 101. tételének a) pontja, illetőleg 19. tételének értelmében a II. fokozat szerinti illeték alá esik, mely a bejegyzés, illetőleg nyugtázás alkalmával bélyegjegyekben vagy közvetlen befizetés útján rovandó le.”

Együttal elrendelte, hogy „az esetben, ha a most említett bélyegilleték lerovása ezen *rendelet kiadását megelőzőleg* elmulasztatott volna: a multa nézve leletek felvétele mellettessék”.

Lám, milyen kegyes a pénzügyminiszter ur, hogy a multa nézve mellőzendőnek mondja a leletek fölvetését. Ezt a kegyes intézkedését azonban lerontja az ahhoz fűzött indokolás, mely azt mondja, hogy: „mivel ez a pénzügyi közegeknek sok bajt okozna”. Különben az egész intézkedés igen gyanus, mert hiszen a pénzügyminiszter a leletek felvételét az ő *rendelete kiadását megelőző időkről* tartja mellőzendőnek, már pedig ő ezt a rendeletét még a *mult évben* kiadta a pénzügyi közegeknek; a belügyminiszter ezt csak a *folyó évben* tudatta a törvényhatóságokkal. Nem vagyunk abban sem bizonyosak, vajjon Miskolcz városában végre van-e már hajtva, hát még egyik-másik községben mennyi idő kell hozzá, míg minden községi bíró megtudja. Így aztán a rendelet kiadásától annak végrehajtásáig eltelik 4—6 hónap, esetleg több, a miből ismét csak az köve kezeli, hogy jön a lelet rakásra s lesz módunk a hatalmasan felémett illetéket fizetni.

A „SZABADSÁG” TÁRCZÁJA.

Szegény Margit.

Nehéz napom volt, pihenni vágyom,
Egy csendes óra most boldogságom.
Borzasztót láttam és szinte félek,
Előttem lebeg bármeddig élek,
S ha el is tűnik hosszú időre,
Megjelen ismét tudom előre.
Ujra ellejti szomorú tánczát,
S megbántja kedvem gyöngye zománczát.

Margitnak hívtak egy szép gyermeket,
Kit ifjú szívem csodált, szeretett.
Sokszor csókoltam nedves szemeit,
S fontam kibomlott szőke fűrteit.
De egyszer eltűnt, nem láttam többé,
Kerestem mindig, vártam örökké.
Hiába minden, nem jött el ujra,
S fájdalmas szívvel tértem más utra.

A kórház komor, hátsó kertjében,
Hol a „csendesek” járkáltak épen,
Ott jártam köztük s sajnáltam őket,
Ez élőhalott bús szenvedőket.
S a mint meghatva közöttük jártam,
Nagyon lesujtott az, a mit láttam.
Ismerős arcot láttam ott viszont,
Szegény, szép Margit, ő is köztük volt . . .

Nehéz napom volt, pihenni vágyom,
Egy csendes óra most boldogságom.

Lenygel Dezső.

A sörök városa felé.

(Csaprauti: *Vén diák*).

Nincsen rózsza tövis nélkül. A bájos Nizzának, a virágok városának „*krisztus-tövis*”: *drágasága*. Egyik elsőrangú szállodájában (igen előkelő helyen s a farsangi *főidényben*) 4 napi időzésünk hármunknak (*fizető* persze csak magam voltam az öreg) annyiba került: hogy vinczlérem „*csalárdjával*” egy esztendeig becsületesen megél valamivel *kevesebből* s még a *papbérrel* meg a *porcióval* sem marad adós.

Nizzából d.-e. 10 órakor indultunk s *Ventimigliától* (olasz határszél) gyorsvonattal este 10 óra után értünk *Milanóba*. Ez is jó futamodás.

A rizstermelő *Lombardia* ékes fővárosát 9 év alatt *hetedszer* látom. Minden évben nagyot nő. Uj része maga nagy város. Az egészet félmilliónál több lélek lakja. Könnyen *kedvére* nyujtózhatnak. Olyan sikágon terül el, akárcsak alföldi városaink. A gémes kut *ostora* messzire ellátszanék: *ha volna*.

A csodaszép „*Dóm*”-ot valahányszor látom, mindig megbámulom. A világ egyik legnagyobb temploma. Kupolája 68 m., a tornya 108 m. magas. Fióktornya van 100-on felül s 2000-nél több márványszobor díszíti. Messzerűen szép a *tetőtől-talpig* tiszta *fehér*

márvány-templom holdvilágnál, vagy ha a nap rásüt.

Szemben a „*Dóm*”-mal büszkélkedik a világhírű „*Galleria Vittorio Emanuele*”. Pompás palota, üveggel fedett csarnokaival, freskóival, szobraival. A csarnokokban és a boltív-k alatt nagyszerű üzletek fényes kirakatokkal. Különösen a „*Bocconi*” testvérek üzleténél nagobbiszertűet sehol sem láttam. S ez olasz „*bocskaiaknak*” fióküzletük van Rómában, Bolognában, Florenczben, Nápolyban, sőt még *Páris* és *London*-ban is. *Fenyegyererek*. Az óriási palota 1865—67-ben épült. Zseniális tervezője *Mengoni József* építész szerencsétlen véget ért itt. Az épület párkányáról 1877-ben élettelenül zuhant le.

Ugyancsak a „*Dóm*” téren leplezték le 1896-ban: „*Victor Emánuel*” lovas-szobrát. A király vitézül csatázó hadsereg élén: tüzesen ágaskodó lovon ül. Két oldalt egy-egy hatalmas kőoroszlán. Nagyszerű műemlék.

A már említett „*Galleria*” háta megett van a világ egyik *legnagyobb*, de művészi tekintetben mindenesetre a *legelső* színháza a „*Scala*”. Valamirevaló énekművész mind megfordul itt, innen indul ki a nagy világba. Művész hazája széles e világ. E szálló ige valóságát példázzák a „*Salvini*”-pár: a kik éppen most minket miskolczikat gyönyörködtetnek művészi játékkal. Pedig csak

Ilyen nyalánságokkal szolgál nekünk adófizető polgároknak a közönséges-kvótás kormány. Addig-addig nyuz bennünket, hogy nemsokára majd így imádkozunk: *Bach és Schmerling! Jöjjön el a te országod!*

H I R E K.

— **A görögök husvétja.** A miskolci görögkeleti orthodox egyházban vasárnap, hétfőn és kedden ünnepelték meg húsvét ünnepét. Szombat és vasárnap közötti éjjel 12 órakor feltámadás volt a szokásos körmenettel. Úgy ezt, valamint vasárnap délelőtt 10 órakor a nagy misét *Mócz Aurél* lelkész tartotta, a ki a feltámadási ünnepély alkalmával a nagy számban megjelent közönség között piros tojásokat osztott ki.

— **Buza-szentelés.** A földmivelő nép tavaszi ünnepe az, mikor az egyház áldását kéri ki fáradsága gyümölcseire: a frissen ki-zöldült zsenge vetésre, hogy a szent igék óvják meg istentől való erejükkel a drága buza-, rozs-, zab-, kukoriczavetést minden vesztől és csapástól. A róm. kath. egyház Márk napján szokta ezt az egyházi szertartást elvégezni. Varosunkban vasárnap reggel 7 órakor ment végbe nagyszámu ájtatos közönség jelenlétében az ünnepélyes szertartás, a mikor *Blassejovszky* Ferencz apát-plébános a Veres-rák mellett megszentelte a vetést.

— **Bihar Ferencz előléptetése.** A városunkból nem rég eltávozott *Bihar Ferencz* honvédezedest, a honvédelmi miniszterium első ügycsoportjának főnökét Ő felsége a király vezérőrnagygyá léptette elő. *Bihar* tábornok kitüntetése valóságos esemény a honvédség életében, amelynek törzstiszti karában kevés oly fényes adminisztratív tehetség van, mint a honvédelmi miniszterium első ügycsoportjának főnöke.

— **Előléptetések a honvédségnél.** A miskolci 10. számú honvéd gyalogezred állományában a májusi előléptetések alkalmából a következő tiszteket léptették elő: *Lengyel* Manó, I. oszt. százados őrnagygyá, *Tahy* Márton, II. oszt. százados I. oszt. századosá; *Kobek* Béla főhadnagyot II. oszt. századosá; *Delics* István, *Lázár* Dénes, *Fukács* Aladár, *Wisky* Ágoston, *Marnó* Emil, hadnagyokat

főhadnagyokká léptették elő. Megemlítjük még, hogy *Nagy* Pált, a Ludovika-akadémia miskolci születésű jeles tanárát I. oszt. századosá léptették elő.

— **Kormány-képviselők.** *Wlassits* Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszter a tegnapi napon *Kun* Bertalan ev. ref. püspökhöz intézet átiratában arról értesít, hogy a tiszánimni ev. ref. egyházkerületben lévő középiskolák érettségi vizsgáihoz a kormányképviselőket kinevezte. A miskolci ev. ref. főgimnáziumhoz *György* Endrét, a magyar tudományos akadémia tagját; a sárospataki főgimnáziumhoz *König* Gyula, miniszteri tanácsost, műegyetemi rendes tanárt; a rimaszombati egyesült protestáns főgimnáziumhoz *Szöts* Farkas, budapesti ev. ref. teológiai tanárt nevezte ki.

— **Kinevezés.** A honvédelmi miniszter *Székelly* Miklós dr. egyévi önkéntest s az összes gyógytudományok tudorát, a miskolci 10. honvéd gyalogezred állományában, az egyévi önkéntesi szolgálat második felének teljesítése alkalmából segédorvos-helyettesé nevezte ki.

— **Esküvő.** *Kovács* Károly, tiszta-palkonyai ev. ref. lelkész tegnap délelőtt 10 órakor esküdt örök hűséget *Futó* Vilma urhölgynek, *Futó* Mihály hód-mező-vásárhelyi főgimnáziumi igazgató-tanár szép és művelt-lelkű leányának, a miskolci példányóvoda nevelőnőjének a miskolci ev. ref. egyház Kossuth-utczái templomában. Az esketési szertartást *Futó* Zoltán temesvári ev. ref. lelkész, a menyasszony testvére végezte, a ki magas szárnyalású s eszmékben gazdag beszédet intézett az ifju párhoz. Zavartalan boldogságot kívánunk a megkötött szép frigyhez.

— **Egyházkerületi közgyűlés.** A tiszánimni ev. ref. egyházkerület tavaszi rendes közgyűlését *Kun* Bertalan püspök és báró *Vay* Béla főgondnok elnökle alatt május hó 4-én tartja Miskolczon, a felsőbb leánynevelő intézet dísztermében.

— **Mező-Kövesd baja.** Matyónia székvarcsának sok baja van az államvasuti adminisztrációval. A vasuti igazgatóság ugyanis hol elveszi, hol megadja a mező-kövesdi állomásnak azt a kedvezményt, hogy ott a gyorsvonat is megálljon. A f. évi május 1-én

életbelépő új menetrendből ismét törölték ezt a kedvezményt, s e szerint Mező Kövesdnek a jövő hónaptól kezdve a gyorsvonat már csak fűtyent. Hogy ez a baj, ama vidék közgazdasági és forgalmi érdekeire nézve nagy baj be ne következzen, báró *Vay* Elemér főispán vezetése alatt, dr. *Tarnay* Gyula alispán, *Morvay* János városi jegyző, *Harangi* Gyula, *Harangi* Vilmos birtokosok, *Antony* Ágoston ügyvéd, *Gáspár* György és *Kalló* Mihály közsegi birákból álló küldöttség e hó 26-án tisztelgett báró *Dániel* Ernő kereskedelemügyi miniszternél, *Ludvigh* Gyula államvasuti igazgatónál és *Vörös* László államtitkárnál. A most nevezett urak kegyesen meghallgatták a mező-kövesdiek kérelmét s ígéretet is tettek arra nézve, hogy az ügy kedvező elintézet nyer. Szombatra majd megválik, lett-e sikere a deputáció fáradozásának.

— **Majális.** *Balázs* Miksa, a gömöri pályaudvar főnöke, egy igen nemes és humánus cél megvalósításán fáradozik. Több esetben megtörtént már, hogy a magyar államvasutak alkalmazottjai közül elhaltak olyanok, a kiknek szolgálati ideje a 8 évet nem haladta meg s így azoknak özvegyei és árvái semmiféle segélyben nem részesültek. Az ilyen szerencsétlenek számára *Balázs* Miksa állomásfőnök kezdeményezésére egy pénzalap megteremtésén fáradozik. E célból elhatározták, hogy május hó 22-dikén a Népkertben tavaszi táncmulatságot rendeznek. A táncmulatságról kiadott értesítés a következő: A magyar államvasutak Miskolcz-gömöri pályaudvar altiszti kara 1897. évi május hó 22-én a m. á. v. alkalmazottainak elszerencsétlenedett özvegyei és árvái fölsegélyezésére a Népkert helyiségében *Radics* Lajos zenekarának közreműködése mellett zártkörű tavaszi táncmulatságot rendez. Pénztárnyitás délután 6 órakor. — Kezdete 7 órakor. Jegyek előre válthatók: Kerekes Miklós, Koos Soma, Pfliegler J. Ferencz, Szachs Endre és Szántó Mór urak üzleteiben, este a pénztárnál. Belépti díj: személyenként 1 forint. Családjegy 2 forint. Felülfizetések közzönettel fogadtatnak és hirlapilag nyugtáztatnak. A mulatság kedvezőtlen idő esetén is megtartatik, mivel fedett helyiségről kellően gondoskodva lesz. — Rendező bizottság.

félélvezetet nyújtanak, mert nem értjük zengzetes nyelvüket.

Egészen más az *opera*, *operette*, a *ballet*. Ezeket értjük minden nyelven. Mi különben az olaszt is *tökéletesen* értjük, *amig hallgat*, — de ha megszólal: hirtelen megcsappan olasz-tudományunk *czérnavékony* erecskéje.

A „*Scala*” a helyárokra nézve is páratlan. Jó „*Tiszay*”-nk által rendezett népies előadásokra *12-szer* válthatok *támlásszéket* azon a pénzen: amennyibe a *Scala*-ban *egy szartszék* kerül a 4—5-ik sorban. Isten engem, nem sajnálom. Megérte az árát.

Soha nem élveztem úgy operát és egy balletet. Adták a „*Puritánok*” operát és a vadonatúj „*Sport*”-ot. A szini előadás este 8¹/₂ órától éjfélt után 1 óráig tartott s az időt még így is rövidítettük. — Hatalmas zenekar kíséretében bűbajos „*fűlbemászó*” hangokat élvezett fülünk. Szerettünk volna „*csupa fül*” lenni. — *Jókai* szerint: „*a dal az égbe vivő ut, boldogok, a kik ez utat mindennap megjárják*”. — Elevenen a mennyrszágban képzeltük magunkat.

A „*Sport*”-ballet a sport eddig ismert összes neveit felöleli. A darab kezdődik a *turistákkal*: a mint kötélhágcsók segélyével másszák a sveiczi havasok csúcsait. Majd egyszerre *tündéri* téli táncsteremben *korcsolyázva* lejtenek a párok. Ezután nagyszerű *lóverseny* következik s a nyertes ló egészsé-

gére pezsgős üvegek durrognak. Majd *regattaverseny*: a velencei „*Grande Canal*”-on: *Velence* hű hasonmásával. Majd nagyszerű *vadászat* erdőben, nagy menet a vadászati *tropheumokkal*, végül jönnek a *tűzoltók*, *dáldárdisták*, *aggharcosok*, a *kerékpározók*, a „*szabad-úszók*”, a *léghajósok* és a „*repülő*”. Az óriási színpadon nagy emberáradat nyüzsg, nem csupán a *szereplők*, de a *nézők* beláthatatlan tömege is. S mennyi fény és pompa és korhű jelmez. Mindez mesés pénzbe kerül. De busásan kifizeti magát, van hozzá közönsége, birja költséggel.

A leglégiésebb *prima ballerínát* a „*Scala*”-ban láttam. Lábacskái mindig a levegőben bokáztak. Csodáltam, hogy el nem repült. Valami láthatatlan fonál kötheti a földhöz. Drága „*dratva*” lehet, nem igen „*földhöz* ragadt szegény”. Hamarabb lehet *földönfutó* a boldogtalan imádója.

A „*Scala*” a legfényesebb, a leguriasabb színháza a kékegü Olaszországnak. Itt már nem *fűtyülnek* és *dörömbölnek* olyan féktelelenül, mint a legtöbb *olasz* színházban. A szereplőkkel sem énekel versenyt *kedélyesen* a közönség: mint sok helyen másutt. S a tomboló közönség szilaj viselkedését az olasz egészen természetesnek találja. Nálunk megbotránkoznék a legmihásznább „*Mihászna* *András*” is.

Nagyszerű a *népkertje*, az *új parkja* és a

temetője Milanónak. Fehér márványból van itt néhány emlékkő. A hosszú női ruha, a finom csipkés *fénylik mint az atlasz*. Ez a *szinadás* egy szobrászművész titka. Hasonlót sehol nem láttam. Érdekes a temető végén a *hullaégető* kemence: a lelkes (most már lelketlen) létesítőjének márvány emlékszobrával. Már én csak többre becsülöm a *pék* kemencéjét finom illatu süteményeivel. Vagy kenyérsütéskor a *dunna* alatt párolt *lángost*. Ennek „*kivánatos*” jószaga mellett szegyenkezve elbúhat mindenféle drága „*illatszeráruda*”.

Délután 1 órakor vasutra ülve, 4 órakor bekukkantottunk *Verónába*. Legérdekesebb óriás „*Amphitheátruma*” 20,000 nézőre és a „*Giusti*”-kert 500 éves 40 m. magas *cziprusfáival*. Áll még a szerelmes „*Julia*” háza is. A történeti *erkélyen*: ahol holdvilágnál csokolóztak „*Romeo*”-val, most kiterített ruhát szárítottak. Mily profán elfajulása a változó időknek! Mennyivel *többre vitte N.-Kőrösön* az a bizonyos „*csizmadia-műhely*”: a mely későbbben halhatatlan *Aranyunknak* (n.-kőrösi tavár korában) *dolgozószobája* lett. Most már az egész lakóház helye kiegészítő része a szomszédos főiskolának. Az épület azon szárnyában taníthatnák a *magyar irodalmat*, hátha valakit megszállná, megihletné a nagy költő *visszaröppenő lelke*?

(Folyt. köv)

Balázs Miksa ellenőr, állomásfőnök, diszelnök. **Güttl** Mátyás elnök. **Krösz** Elemér alelnök. **Debreczeni** Lajos pénztáros. **Dévay** Ignác ellenőr. **Roma György** ellenőr. **Tánczrendezők** **Gánóczy** Gyula, **Ternovits** Győző. — **Rendezők:** **Bakos** Béla, **Csáky** József, **Durcsinszky** József, **Fischinger** Emil. **Fedák** Miklós, **Garbera** István, **Gizba** Bertalan, **Grün** Dániel, **Kiss** Endre, **Limberger** János, **Malitzki** János, **Müller** Mór, **Nánázy** József, **Orosz** Nándor, **Oláh** Lajos, **Oravetz** Ferencz, **Pálffy** Béla, **Tóth** Lajos, **Tóth** János, **Zittler** János.

— **Az iparos ifjuság.** A miskolci iparos ifjuság által néhány évvel ezelőtt megalakított önképző-, olvasó- és közművelődési egyesület **Varajthy** István elnöklete alatt vasárnap, e hó 25-én délután 3 órakor tartotta évi rendes közgyűlését. Az elnök szép megnyitó beszéde után **Vidor** Ernő egyleti titkár tett jelentést a múlt év nevezetesebb eseményeiről, melyek az egyesület kebelében lefolytak. Említést tett az egyesület elnöke: **Prokób** Antal érdemeiről, ki egyik megteremtője volt az egyesületnek. A közgyűlés **Prokób** Antal érdemeit jegyzőkönyvében megörökíteni elhatározta; elismerést és köszönetet szavazott **Selavkovszky** Imrénél, az egyesület alelnökének is, aki a szép és nemes ügy érdekében szintén buzgón munkálkodott. Ezután a folyó évi költségvetés tárgyalása s végül a tisztikar megválasztása következett. Megválasztották alelnöknek: **Bednáresik** Antal; titkárnak: **Vidor** Ernő; igazgatónak: **Timcsina** Imre; pénztárosnak: **Kiffer** József; ellenőrnek: **Lovász** László; főkönyvtárnokká: **Kecskés** Károly; segédkönyvtárnokká: **Petró** János. Választmányi tagokká: **Szabados** Gyula, **Lőrincz** Károly, **Angyal** Endre, **Lukács** László rendes, **Polacsek** Lajos, **Nagy** Sándor, **Kiss** Ferencz, **Dani** János, **Juhász** Imre és **Zsidó** András póttagokká.

— **Gyilkosság.** A halálnak rettenetes névelvel pusztították el vasárnap fényes délelőtt **Notár** István 39 éves miskolci vályogvető cigányt. A szerencsétlen ember délelőtt 11 órakor bevetődött **Grósz** József, felső-gordon-utcai korcsmájába, melyet a nép „Gyászos” gunynéven nevezett el. Bement egy kis pálinkára. A korcsmában már akkor **Sinkmayer** Teper József, **Polafka** István, **Csamrák** József és **Kerekgyártó** Mihály foglalkozás nélküli csavargók ott mulattak. Ez a diszes kompánia nagy örömmel üdvözölte a belépő cigányt, s meghívta, hogy köztök foglaljon helyet. A cigány közéjük ült, s együtt itták az emberirtó folyadékot. De, hogy ez a folyadék még gonoszabb legyen, egy üvegbe pálinkát, petróleumot, eczetet, sőt és paprikát keverték s a csavargók odatették **Notár** Istvánnak, hogy azt igya meg. A cigány nem akarta meginni, de azok addig erőszakolták és fenyegették, hogy végtére megitta. A mint ezt az istentelen folyadékot bevette, az egészséges, erőteljes cigány hanyatlani, sorvadzni kezdett. Erre a csavargó kompánia megijedt. **Notár** Istvánt kivitték a korcsmából, s a korcsma melletti kerítés mellé fektették. Kevés idő múlva véres tajték ömlött ki **Notár** száján, mire a csavargók ajakát felkötötték. A petróleum és a pálinka meggyúlt a gyomrában. Nem telt bele néhány perc, szegény **Notár** István iszonyu kínok között kiszenvedett. Az esetet az utczabeliek bejelentették a rendőrségnek. **Horváth** Károly alkapitány, **Takó** és **Farkas** rendőrbiztosokkal azonnal a helyszínre sietett s a vizsgálatot a legnagyobb erélylyel megindította, a méregkeverő csavargókat elfogatta, a szerencsétlen véget ért **Notár** Istvánt a közpórház halottas kamrájába szállíttatta. Lapunk zártáig több mint harminc tanult hallgatott ki, a kik vallomásaikkal a fentebb elmondott tényeket igazolták be. Nem tudjuk, vajon a nép miért nevezte el azt a korcsmát „Gyászos”-nak. Most már igazán méltán viselheti ezt a nevet.

— **Megölte a feleségét.** Szirma község-

ben vasárnap éjjel rémes gyilkosság történt. **Csatlóczy** József ottani jómódu polgár vadállatias kegyetlenséggel gyilkolta meg nejét, szül. **Ludák** Erz ébetet. Vasárnap este ugyanis amint az asszony lefeküdt s elaludt, a vadember rárontott; elébb betömte száját, nehogy segélyért kiálthasson, aztán egy hosszú-pengéjű késsel a mellébe döfött. A kés a tüdőt átmeteszette s rögtöni halált idézett elő. A gyilkost hétfőn reggel elfogták s átadták a kir. ügyészségnek.

— **A Borsodi Bükk-Egylet** május hó 2-án tartja ez évi első kirándulását. Indulás délután 1 és fél órakor a Veres templom elől. Utirány: Nagy-Erenyő-tető, Parasznia és a partélen S.-Szentpéterig gyalog, innen az esti vonattal Miskolcra vissza. Vezető: alulírott titkár. Tagok által bevezetett vendégeket az egyesület szívesen lát. Miskolcz, 1897. április hó 27-én. **Kühne**, titkár.

— **A miskolci ipartestület** előljárósága e f. hó 30-án, azaz pénteken délután 3 órakor — a szokott helyen, — rendes havi ülést tart. **A tanácskozás tárgyai:** 1. A számvizsgálók évnegyedes jelentése a pénztárak megvizsgálásáról. 2. Az „Iparos ifjusági egyesület” választmányának válasza a 207/96. számú határozatunkra. 3. **Kiss** Lajos, **Lux** Sándor tagdíjhátralék és felvéleli díj ellen beadott kérvényök. 4. Tárestületi megkeresések, átiratok tárgyalása. 5. **Varajthy** István alelnök bejelentett és szóval előadandó indítványa, az 1884. évi XVII. t.-cz. 103. és az 1891. évi XIV. t.-cz. 26. §-ai rendelkezéseinek szigorú ellenőrzése és foganatosíttatása tárgyában. 6. Titkári bejelentések és időközben aztán még beérkezendő megkeresések és kérvények elintézése.

— **Előkészületek a mozgósításra.** Most már hivatalos körök sem csinálnak titkot abból, hogy már megkapták a vasuti üzletvezetőségek a mozgósítás esetére az utasításokat. Most a boszniai és a horvátországi csapatok számára készítették el a katonaszállító vonatokat. A bécsi közös hadügyminiszterium és a zágrábi hadtestparancsnokság közt sűrű táviratozás folyik már napok óta.

— **Fenik a kardokat!** Városunk utczáit ez idő szerint az a hír járja be, a mely más időben a legesekélyebb feltűnést sem keltené; de most, midőn a legiszonyubb vérontás folyik a Balkán harcztéren, izgalom fogja el a kedélyeket e szók hallatára:

— Fenik a kardokat!

A kardfenések munkája a hadügyminiszter jóvoltából a miskolci kaszárnyákban folyik az 5-ik gyalogezrednél és a 4-es huszárok-nál. Ezt a műveletet nagyon békés időben is megszokták cselekedni és éppen azért nem képzelünk szörnyű öldökléseket ezzel a hírrel kapcsolatban. De a diplomáciai légkör nagyon füledt és nem lehet tudni, melyik pillanatban tör ki elementáris erővel a nagy vihar . . . melynek megfékezésére indulniok kell majd a miskolci katonáknak is.

— **Hirlapirodalmunk köréből.** Dr. **Ferencsi** Henrik, a Borsod-Miskolci Közlöny szerkesztője a nevezett lap vasárnapi számában bucsuzott el közönségétől. Abban elmondja, hogy körülményei miatt e lap szerkesztőségétől május 1-én visszalép. Helyét **Huberth** János, lapunk volt főmunkatársa foglalja el.

— **Jó reggelt András baci!** Így köszöntötte tegnap reggel 8 órakor egy 12 éves fiú a Régi posta utca szögletén poszton álló rendőrt. A rendőr erre dühbe jött s neki szaladt a fiúnak. A fiú sem volt rest, futamodásnak indult. És futottak mind a ketten. Előli a fiú, utána a rendőr. A rendőrnek hosszabb lába lévén, a fiút csakhamar elfogta és vinni akarta. Hogy hová akarta vinni, azzal talán ő maga sem volt tisztában; csak annyit tudott, hogy tekintélyének ily vakmerő megsértését valami uton módon meg kell torolnia. De nem torolhatta meg, mert a fiú ordítására oly nagyszámu közönség — kiváltképpen asszony-nép — gyűlt össze, hogy ezeknek fenyegető állására a rendőr megijedt és elbocsátotta a fiút. Nagyon mér-

ges lehet ez a rendőr, mert ezt az eseményt megelőzőleg egy gimnázista fiút, a ki a villamvasut vágányai lerakásának munkáját bámulta — szemtanuk állítása szerint — úgy megkardlapozott, hogy alig tudott az iskolába elmenni.

— **Személyzet-szaporítás.** A miskolci járásbíró, melynek kebelében az óriási ügyforgalom mellett még mindig kevés a munkaerő, örömmel értesülhet az igazságügyi miniszternek legújabb intézkedéséről. Az első folyamodású bíróságok ügyforgalma az utolsó év folyamán 500,000 beadvánnyal szaporodott. Erohamos emelkedés a segéd- és kezelő-személyzet szaporítását teszi szükségessé. Az igazságügyminiszterium rendeleti uton a tényleg létező hatvan jegyzői állás helyett százhusz segédjegyzői állást fog létesíteni, részben az ügymenet gyorsítására, részben a bírák kisegítésére. Ezenkívül a bírósági irnokok állományát is szaporítani fogják, hogy a forgalom egyszerűsítésére szükséges iktatóhivatali és a bírák kisegítésére igényelt segéd-hivatali személyzet elegendő mennyiségben álljon rendelkezésre. Szaporítandó továbbá a telekkönyvvezetők állománya is, miután az új járásbíróknál, mint telekkönyvi hatóságoknál szükséges lesz a telekkönyvi betétek és a telekkönyvi jegyzőkönyvek helyesbitése.

CSARNOK.

Török-görök háboru.

Mintha föltámadna
Két, rég' letűnt világ,
Fölkelnék a rég' elhantolt
Sirból a múmiák.

Mintha az a lófark
Büszkébben lengene,
S diadalra vezetné a
Mohamed szelleme.

Mintha a történet
Kedves ismerőse —
Föltámadna Leonidász,
Thermopilé hőse.

Mintha azt a kardot
Nem szennyeznék vérfolt,
Régi fényben tündökölné
Harcmezőn a félhold.

Mintha a kereszttel
Szentföldre mennének, —
Ugy ujhodnak meg előttünk
Letűnt, nagy eszmények.

Összezsap két tábor,
Ágyúzó az ének,
Mintha a nagy őseik is
Velük küzdenének.

. . . Álmodnak a hősök
Virágos hant alatt — —
Hanem aztán mi lesz, hogyha
Az egyik fél — szalad.

Hüvelyk Matyi.

Poéták keserve.

— Az Olimposz veszedelme. —

A tesszálai harcztérről érkező hírek a legbékésebb családok nyugalmát is felzúlják. A harcztéri tudósításokkal párhuzamos híreket kapunk komolyabb kimenetelű familiáris jellegű csatározások felől — anyósok és vők, hitvesek és férjek között. Mert a török-görög háboru meghasonlásba keverte a közép-európai rokonszenveket: a férfiak

a törökök, a nők a görögök mellett foglalnak állást. S ehhez képest a háboru eseményeit mindenütt nagy szenvedélyességgel és elkéseredett személyi éllel tárgyalják.

A nők nem tudják megbocsátani a törököknek a nemükre nézve oly lealazó háremkultuszt, viszont makacs rajongással tisztelik a klasszikus hellén történetet, mely a női emancipációt már az ó-korban törvényre emelte s még a Laisoknak, Phrynének is oly előnyös társadalmi pozíciót biztosított. Hogy az európai statuszkóval mi történik, azzal nem sokat törődnek a hölgyek. És ebben igazuk van. Ez a mostani statuszkó nem igen érdemes arra, hogy fenntartassék.

Ezalatt pedig *Edhem* pasa a melunai szorson áttörve, megbontotta a görög hadalásokat s őrált galoppban közeledik Larissza felé, ha ugyan már nem foglalta el. Ilyen dolgokat művel a haldokló Törökország, ahogy mondani szoktuk.

És ebben rejlik az a komoly veszedelem, melyre a költészet magasabb érdekei szempontjából Európa figyelmét terelni akarjuk.

Edhem pasa ugyanis, amilyen hevesen nekiiramodott, a legközelebbi napokban már az Olimposz csucsára tüzheti a féltoldat. Nézheti-e ezt nyugodtan az európai kultúra, mely a költői anyatejét éppen az Olimposz emlíből szívta?

Az Olimposzt tehát mindenáron meg kell védelmeznünk, hogy ihletünk forrása ki ne száradjon, hogy mithikus érintetlenségben szállithassuk át utódainknak, a jövőendő poétikai nemzedéknek.

Mert arra nincs kilátás, hogy *Edhem* pasa a halhatatlan istenekre kiterjeszse a genfi konvenczió intézkedéseit, sőt megeshetik, hogy *sorra bombáztatja az egész mithologiai frekvenciáját.*

Ismételjük tehát, az Olimposz komoly veszedelemben forog s úgy lehet, isteni fenységéből már a legközelebbi napokban közönséges stratégiai fogalomná süllyed. Erre persze nem gondolt az európai diplomácia, mikor a törököt és a görögöt egymásnak eresztette.

Hogy lehetne tehát az Olimposzt megmenteni? Ha talán *Wlassics* levelet írna *Edhem* pasának a magasabb közköltészeti erkölcsstan nevében?

Fájdalom, ez nem igen kínál sikert, mert *Tesszáliában* a postaközlekedés ez idő szerint nagyon megbízhatatlan. Egész másképp alakulna a dolog, ha *házánk 62,647 hivatalosan bejegyzett poétája szabad csapatokká alakulva, az Olimposz felmentésére sietne.*

Ha ez a tyrteusz had *Mannlicher-féle* lírakkal, hátultöltő jambusokkal és ismétlő ódakkal sűrű csatarajokban megjelennek a török harcvezető előtt, *Edhem* pasa rögtön retirát fuvatna s az Olimposz, mint évezredek óta, ismét a költészet semleges területe, hogy ne mondjuk száraz dajkája maradna.

Igy áll e pillanatban a hajdan ambrózia illattal, most puszkaporszaggal terhelt Olimposz ügye.

Közgazdaság.

Tekintetes Szerkesztő Ur!

Tudva azt, hogy becses lapja az igazság szolgálatára mindenkor készen áll: azzal a szíves kéréssel fordulok hozzá, legyen kegyes abban a következő soraimnak helyt adni:

Néhány nap előtt postán egy füzetke érkezett hozzám, mely címlapja tanúsága szerint a *Mádi Márton Zsigmond* „Biztosítási panama és a mozgósított 115 millió” című művéből dr. *Halász* Sándor által kiböngészett szemelvényeket tartalmazza.

Nem tudom, hogy a fent jelzett teljes mű mit foglal magában; de e szemelvények az úgy vélt igazságot oly szennyes mezbe öltöztetve állítják az olvasó közönség elé,

hogy minden jobb érzésű egyén csaknem undorral dobja el magától.

Nem czélom bárkinek is az izlése felett ítéletet mondani; az sem czélom, hogy az erősen megtámadott biztosító részvénytársaságok lehető igazainak megvédésére tollat fogjak, mert különösen az Első magyar általános mögött oly tisztos múlt áll, mely a védelemtől felmenti s az ügyfeleivel szemben tanusítani szokott s tapasztalt humánus eljárása legfényesebb czáfolat minden rágalom ellenében.

Hogy mégis tollat fogok, teszem ezt azért, mert a füzetke végén a szerző lelkesítő felhívást intéz — többek közt a *lelkészekhez* is, hogy a szegény, tudatlan népet felvilágosítva, szabadítsák ki a „ragadozók” kezéből s vezessék el az Országos magyar kölcsönös biztosító szövetkezet által ajánlott ígéret földére.

E felhívás folytán — némi tájékozásul — a leginkább becsmértelt Első magyar általános ügyfeleivel szemben tanusítani szokott eljárásáról szándékozom egyet-mást elmondani úgy, a mint az előttünk — itt vidéken — tudva és ismerve van.

Nagymérvű tévedésen alapul szerzőnek azon állítása, hogy a részvénytársaságok saját érdekükben nem akadályozzák meg a tulbiztosítást. Hiszen több levél van birtokomban az Első magy. általánostól, melyekben határozott utasítás foglaltatik az ügynök részére, hogy ha tudomására jön az, miszerint valamelyik biztosító fél a biztosítandó tárgyat a tényleges értéket meghaladó összegben akarja biztosítani, tartsa mulaszt-hatlan kötelességének az illetőt figyelmeztetni, hogy ha óhajára a bediktált összeg vezetetik is a bevallásba s a díj csakis ennek alapján róható ki; de kár esetén mindenesetre a biztosított tárgy tényleges értéke lesz irányadó. Sőt az ügynökök tájékozására s a felek felvilágosítása végett minden ügynök kezénél van a társaság által megküldött s az épületek biztosítására vonatkozó táblázat, mely azt mutatja, hogy a tetőzetet mily értékben szabad ölenként felszámítani. Egyszersmind figyelmeztetve vannak az ügyfelek arra is, hogy ha a biztosítás tartama alatt a biztosított tárgy értéke csökken, avagy emelkedik, ezt a főügynökségnek jelentsék, hogy a helyesbítés annak idején megtörténve, kár esetén a biztosító fél a kárösszeg megállapításánál magát megcsalatottnak ne érezze.

A mi pedig kár esetén a biztosított összeg megtérítését illeti, erre nézve jó lelkiismerettel állíthatom, hogy a községemben 7—8 év alatt előfordult tüzesetek alkalmával az Első magy. ált. bizt. társaság a biztosított összeget a károsodottak teljes megelégedésére hiány nélkül kifizette.

Hogy a részvénytársaságok a szegény embereket azzal is „becsapják”, hogy a 6 és 12 éves biztosításoknál az utolsó ingyen év letelte előtt ujittatják meg a biztosítást s így az ingyen év élvezetétől elesnek; szerzőnek ezen állítása sem alkalmazható az Első magyar általánosra.

Egész határozottan állítom, hogy az Első magyar általános felszólíttatja ugyan ügynökei által a biztosítás lejártá előtt a feleket, vajjon hajlandók-e a biztosítást megújítani? De a megújított kötvény csakis az ingyen év letelte napján lép életbe s a díj is csak ezen időtől fizetetik.

Hogy az Első magyar általánosnak az ügyfelekkel szemben tanusítani szokott s a fentebbiekben leirt eljárása, vagy pedig a valótlan állításoknak másokra halmozása felel-e meg „a közmoral és tisztesség” követelményeinek: ennek megítélését a nagyközönségre bízom.

Igaz, hogy az Első magy. általános díjai, egyes versenyre kelt biztosító intézetek díjainál valamivel magasabbak. De ez bizonyára azért van, mert a kármegtérítéseknél kötelezettségének lelkiismeretesen eleget is akar tenni. S mert e társaság így ismeretes, alig hiszem, hogy a vele már szerződve

volt s komolyan gondolkozó egyének tőle — bármily nagyhangú ígéretek mellett is — eltántoríthatók volnának.

Hogy az Első magy. ált. vezetői idegen hangzású nevének gunyos emlegetésévei mit akar szerző elérni, — nem tudom. Hanem, igenis, megbotránkozást és sajnálatot kelt az a tudat, hogy még a XIX. század végén is akad tollforgató egyéniség, ki nem birt m.g annak tudatára emelkedni, hogy nem a név szerez az egyéneknek, hanem megfordítva, az egyén szerezhet a névnek tisztességet és becsültetést.

Különben, a Kölcsönös bizt. szövetkezet vezérigazgatóját, *Szönyi* urat — úgy hallom — előbb *Spitzernek* hívták s vallására nézve izraelita. Ezt a kölcsönösnek — azt hiszem — senki hibául még fel nem rótta; sőt a szövetkezet ez évi jelentéséből az tűnik ki, hogy nevezett vezérigazgató urnak, a szövetkezet létesítése s egyedül a kisebb gazdák javára irányuló fáradozásai által kivívott bokros érdemei előtt, egy „nagyérdemű és illustris tarsaság” kalapot emel!

Miért röjják hát fel a kölcsönös emberei, például, a már nem is aktív biztosító *Lévay* nak, hogy előbb *Löwynek* hívták és izraelita volt?

A mi a „futó betyárok” nak a szegény, tudatlan nép elámitására irányzott működését illeti, erre nézve csak annyit említek fel, hogy többen panaszkodtak előttem, miszerint az Országos m. kölcsönös bizt. szövetkezetnek, a tisztesség fogalmával teljesen ismeretlen némely ügynökei, „szemérmelenségig vitt erőszakos rábeszéléssel igyekeztek őket rávenni, hogy más tarsaságoknál fennálló biztosításokat mondják fel s az ő egyedül üdvözítő s boldogító szövetkezetüket gyámolítsák! Ez már a „közmorál és tisztesség” korlátai közt követett eljárás!

Meggondolatlanul odadobott állítása szerzőnek az is: „*Ki van mondva, hogy a gazd. egyletek titkárjait, stb. lelkészeket és tanítókat mindenáron meg kell vásárolni, hogy az Orsz. kölcs. szövetkezet ellen küzdjenek. Szóval mozduljon meg az a 115 millió ft tőke.*”

Olyan gyarlónak és együgyűnek kellene lenni a részvénytársaságok vezető egyéniségeinek, a milyen gyarló felőgás szülte ezen állítást, ha nem tudnak, hogy csupán a *lelkészi kar lelkiismeretének megvásárlására nem a 115 millió ft, de a világnak összes java, számba nem vehető csekélység.*

Fennen hangoztatja s mint megbocsáthatlan bünt dobja szerző a részvénytársaságokra azt is, hogy a részvényeseknek a biztosításból anyagi hasznuk van s hivatalnokai-tisztességes fizetést élveznek. Még ez nem „megrablása a szegény, tudatlan népnek, mert tudja, mire kötelezi magát s ha kár esetén jogos követelése kielégítetik, az ügylet a jog es tisztesség követelményei szerint lett elintézve. Hogy a hivatalnokainak tisztességes fizetést ad, nagyon helyesen teszi, mert csakis a megéihetés gondjától felmentett tisztviselőtől lehet elvárni, sőt megkövetelni, hogy kötelességét pontosan végezze.

Hát a szövetkezet minden mellékerdeknélkül, csupán a szegény, tudatlan nép boldogítása céljából alakult-e és személyzete csakis a közügy iránti meleg érdeklődésből és lelkes hazafiságból boosította a szövetkezetnek rendelkezésére munkásságát? Kérem!

De meg, bármilyen szép is, tetszetős is legyen az a kölcsönösség eszméje hazánkban, a biztosítás terén, ezideig nem bizonyult kivihetőnek. A jelenben működő Orsz. kölcs. bizt. szövetkezetet megelőzőleg — úgy tudom — mások is tettek e téren kísérleteket; a vállalatok élén akkor is éppen olyan tiszteletre inéltő, előkelő nevű egyének álltak, mint a minő fényes neveket most az Orsz. kölcs. bizt. szövetkezet igazgatóságában tiszteltük. Azok az urak, ezekhez hasonlító, önzetlen becsületességgel vezették az ügyeket es mégis a szomorú eredmény az volt, hogy ezek az idealisan szép, de a praktikus életben kivihetetlen eszmék nem voltak realizálhatók. A vállalatok kivétel nélkül min

megbuktak, nagy anyagi veszteséggel sujtván azokat, kik a szövetséget bizalmukkal tisztelték meg. Ez a katasztrófa érte többek közt, a 70-es évek utolján a csődbe jutott magy. kölcsönös jégbizt. szövetséget, melynek azon időbeli tagjai — mint több oldalról tudomásomra jutott — még ma is, annyi évek múltán, nemcsak az általuk kötelezett összeg erejéig, hanem még hallatlan magas költségek megfizetésében is marasztaltatnak el s így elég drágán fizetik meg, hogy szerencsések lehettek a kölcsönösség; a szövetséget szép és tetszetős eszméjével egykor közelebből megismerkedni.

Ha már elgondoljuk, hogy e most említett bukott „szövetséget“ vezetői szintén tisztességes urak voltak és hogy a vidéki apostolok akkor is olyan jóhiszemű, becsületes lelkesedéssel praedikáltak a „szövetségi eszme“ áldásos voltát, mint Halász tanár ur jelenben cselekszi: valóban lelkiismeretes kötelességünk a népet a tényállásról felvilágosítani s legalább is figyelmeztetni, hogy a sokat ígérő Orsz. kölcs. bizt. szövetséget jövő diadala talán még sem annyira bizonyos, mint ahogy Halász tanár ur a gyűlésen elmondott beszédében állítja?

És ha mi, a füzetkében felemlített s lelkesített természetes vezetői a népnek, rábirnánk a vezetésre és jóakaratu tanácsadásra szorult alsó osztályt, hogy még fenálló biztosításukat is felmondva, sorakozzanak a kölcsönösség eszméjét megvalósítani akaró szövetséget zászlaja alá s a szövetséget, a mi kizárva nincs, megbukik, mi lesz akkor?

Szőnyi vezérigazgató ur legfőlegb állását vesztí s kezdi ott, honnan jelenlegi állásába lepett; ámde Halász tanár ur és a többi jóhírnevű vidéki apostol mivel áll majd elő a csalódott és érzékenyen károsodott feleknek, ha a kilátásba helyezett díjeengedés helyett, esetleg a díjakat meg kell kétszerezni s a károsult feleknek csupán aránylagos kártérítéssel kellene megelégedniök?

Ezeket láttam szükségesnek — a mint szerény tájékozottságom engedte — az igazság érdekében elmondani s a füzetben oly vastag vonásokkal megirt állításokat valódi értékükre leszállítani, kijelentvén, hogy polemiam folytatni távolról sincs szándékom s ez ügyre többé reflektálni nem fogok.

Egy ref. pap.

Nyilttér.*)

Nyilatkozat.

Tudomásomra jutott, hogy dr. Gencsi Soma miskolczi lakos, ügyvéd azt híreszteli, hogy ő engem f. hó 11-én délelőtt fél kilencz órakor irodájában arczul ütött és kilökött, azonban az általam neki visszadott három pofonról hallgat.

Ezen tényállással szemben, mint férfi és mint közhivatalnok is ezen uton vagyok kénytelen kijelenteni, hogy igaz ugyan, hogy engem dr. Gencsi ügyvéd heves szóváltás

*) E rovatban közlöttekért nem vállal felelősséget a Szerk.

közben, melyre azonban én okot nem adtam arczul ütött, de még igazabb az, hogy én neki *hármát arczára, saját irodájában* visszaadtam.

Ezek után az irodát azon kijelentéssel hagytam el, hogy: „Dr. ur, reményelem, *quittek* vagyunk!“

Ha ő ezen valóságos tényállást elferdítve hozza nyilvánosságra, egy *aljas, hazug rágalmazó*.

Miskolcz, 1897. április hó 17-én.

Erdélyi Gyula.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

Dr. Kontz Miklós.

Lapszerkesztő és kiadó:

Ruttkay Menyhért.

GEDEON ÉS TÁRSA

könyvkötészetében

egy tisztességes családból

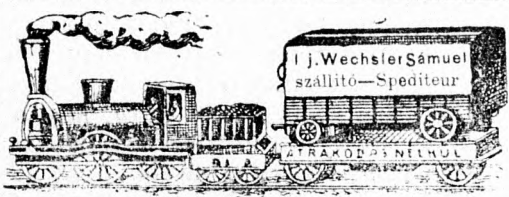
származott ifju

fizetés mellett

tanulóul

azonnal felvétetik.

Szállítási hivatal az összes vasutak részére.

Ifj. Wechsler Sámuel

szállító-czég

Miskolczon, Széchenyi-utca 14. sz.

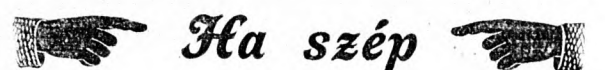
Elfogad költöztetéseket

belül kárpitozott butorszallító kocsikban, úgy helyben, mint bármely vasuti állomásra.

Ezen célra — vidékre — zárt vagy nyitott butorszallító kocsik kölcsön is adatnak.

Tudomására adom a n. é. közönségnek, hogy a kik a májusi költözködésre most előjegyzik magukat, árkedvezményben részesülnek.

Szállítási hivatal az összes vasutak részére.

és olcsó tavaszi és nyári

női kalapokat

akarunk venni, el ne mulasztuk

Istvánfy Jozefa

női divat kalapraktárát felkeresni. Kazinczy-utca, a Seper-szállóval szemben.

Alólirottak bátorkodunk a nagyérdemű közönség figyelmét

a Chr. Weyrauch & Co.-féle gyorsan száradó és szagtalan

BORSZESZ PADLÓFÉNYMÁZRA

felhívni. — Ezen fénymáz a legjobb padlómaázoló szer, gyorsan szárad, szagtalan, igen tartós és mosható is. Kapható tisztán, szín nélkül, továbbá sötét és világosabb színekben. 1 kilos üveg ára 1 frt 20 kr., 1/2 kilos üveg ára 60 kr.

Főraktára Miskolcz és vidékére

Weidlich Pál mag- és fűszerkereskedésében a „fekete kutyához”

MISKOLCZON.

Tisztelettel Chr. Weyrauch & Co.

Van szerencsém a n.-é. közönség szives tudomására hozni, hogy a Neu Cornél volt

==== női divatárú-üzletét ====

átvettem, azt bécsi bevásárlásom alkalmával teljesen felújítottam s a leg-ujabb divatú női kalapokkal elláttam.

Főtörekvésem oda irányul, hogy a n.-é. közönség becses megelégedését úgy a jó ízlés, mint szolid, pontos és gyors kiszolgálát, valamint olcsó árak által kiérdemeljen.

Átigazításokat és megrendeléseket gyorsan és pontosan fogok eszközölni.

E téren több évig szerzett tapasztalatom reménylenem engedi, hogy a n.-é. közönség igényeit képes leszek kielégíteni.

Maradok kiváló tisztelettel

KENYERESY BORISKA.

„Pest városa” szállodával szemben.
Schweitzer Sámuel úr ezukrászdája mellett.

A „Vörös rák” megnyitása.

Van szerencsém a n.-é. közönség b. tudomására hozni, hogy

folyó hó 11-én vasárnap
a „Vörös rák” nyári mulatóhelyiséget
megnyitottam.

Tekepálya, ★ Hideg ételek. ★ Kőbányai részv.-társ. sör. ★ Erdélyi és pozsonyi borok.

A n.-é. közönség nagybecsű pártfogását kéri tisztelettel

Neumann József, vendéglős.

Pályázat.

A miskolczi pinczér-egylet ügynöki állásának

betöltésére nyilvános pályázatot hirdet. Kéretnek a t. pályázó urak, hogy kérvényeiket e hó 29-ig a pinczér-egylet választmányához beküldeni sziveskedjenek.

Az elnökség.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, miszerint

bor- és sörmérési üzletemet

a Sörház-utca 42. szám alól
ugyan ezen utca 54. sz. saját
házamba május hó 1-én át-
helyezem.

Ugyanakkor az ujonnan készült kitűnő

kuglizómat

a nagyérdemű közönség rendelkezésére
bocsátom.

Gyors és pontos kiszolgálásról, va-
lódi borok- és Dreher-sör-, hi-
deg és meleg ételekről olcsó
ár mellett gondoskodom.

Kegyes pártfogásukba ajánlja magát:

Laczy Lajos,
polgári sör- és bormérő.

Saját készítésű **fényez-**
zett és matt

butorok

teljes ebédlő- és hálószoba-
berendezések jutányosan kap-
hatók a készítőnél:

Kozma Sándor

asztalosmesternél

Miskolczon, Csabai-kapu 9. szám alatt.

Elvállal továbbá ugy egyes butorok,
valamint teljes berendezések stilszerű
elkészítését rajz vagy terv után; azok
szabályszerű kiviteléért és tartósságáért
szavatol.

Tisztelettel

Kozma Sándor,
épület- és műasztalos Miskolczon.

PICK JAKAB
BUTORGYAROS, KÁRPITOS ÉS DISZÍTÓ
MISKOLCZON

Takarékpénztár-épület.

NAGY RAKTAR:
menyasszonyok kiházasítására szükséges
teljes berendezésben
háló-, ebédlő- és úri szoba, szalon-,
boudoir- és irodaberendezések tetszés
szerinti kivitelben,
továbbá teljes berendezések
szállodák, kávéházak, restauratók,
gyógy- és fürdőházak, nyaralók, []
klubok, kaszinók, egyletek, hivatalok,
valamint
**berendezési butorok orvosok
és ügyvédek részére.**

NAGY VÁLASZTÉK:
vas- és hajlitott bútorokban,
függönyökben, szalon- és futó-
szőnyegekben,
nemkülönb
képek-, tükrök- és pipere-butorokban.

★
Saját asztalos- és kárpitos-műhelyemben a leg-
jobb munkaerők vannak alkalmazva.

Gyógyszertárát helyezés.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség b. tudomására hozni, hogy

az „ARANY SZARVAS”-hoz czimzett gyógyszerháromat

f. évi május hó 1-en áthelyezem a Városházter fele, feljebb 5 házzal, vagyis

**a Fürdőtér sarkára,
a „Korona” nagy-szállodával szemben**

nagyságos Soltész Nagy Kálmán főpolgármester ur ujonnan épült házába.

Raktáron tartok mindenféle bel- és külföldi különleges gyógyszerkészítményeket. Homöopatha-szereket, gyógyborokat és cognacot, nagy választéku illat- és pipereszereket.

Különösen ajánlom már régen igen jó hatásának bizonyult

saját különleges készítményeimet,

ugymint:

1. Pyrethro salicyi száj-essentia.

Már a régi gyógyászatban használt szer volt a Pyretrum-gyökér, miért is foggyökérnek (Radix Dentaria) elnevezték, ujabban a Salicylt, mint óvszert igen használják, a kellemes jó íz előállításáért pedig többféle kellekéből van készítve, úgy hogy ezen szájessentia használata által bizton remélhető a kívánt hatás, úgy a fogíny erősítésére, mint a fogak tisztántartása végett, s mint óvszer a fog anyagában bejutó fertőzés ellen, mi előáll a különböző ételmaradvány-romlásai termények következtében, megóvjá a borkő lerakódását, a fognak szép fehérsége mellett fényt kölesönöz, sőt a beállott fogfájdalmakat is szünteti.

Egy kis üveg ára 70 fillér. (35 kr.)
„ nagy „ „ 120 „ (60 „)

2. Balszam bajuszpedró.

Keleti balszamokból van készítve és így mentve van a zsíros bajuszpedrók ama kellemetlen sajátosságától, hogy idővel megavasodik és az által a létre jövő zsírsav kellemetlen szagot áraszt és a bajusz tövének ártalmas hatást okoz: midőn a balszamok táplálják a szőr tövét, tetszés szerinti állásban idomítható, sőt a bajuszt neveli is: kellemes illata és soha meg nem keményedő állományával az eddigi bajuszpedróket felülmulja és azon előnye is van, hogy minden bajuszsínhez alkalmazható.

Egy új ezüst dobozzal ára 30 fillér. (15 kr.)
Hat doboz ára 160 fillér. (80 kr.)
Visszahozott üres doboz 10 fill. (5 krba besz.)

3. Hajerősítő essentia.

Dr. Hebra tüzetesen foglalkozván a hajhullás okainak felfedezésével és a hajpenész (gomba)-nek tulajdonítja, a mi előáll a fejbőr tülelzsírosodástól, következvén az epidermisnek hámlása (korpásodás) és avval leválik tövérol a haj is. Jóllehet a nagy humbergall kúrától, földig érő hajdús reklamok nem egyebek mint természetellenes dolgok, mert ha a hajtó elváltott ilyen bajok által, többé új hajövet nem varázsol emberi erő, csakis fiatalabb korban egyes lázas betegségekből (Typhus) eredő hajhullásnál természetesen újabból minden szerelés nélkül is és épen ezen tüneményt sikerült többeknek megragadni és némi sikert el is érni.

Azonban a fentebbi, illetve járványos penész gombabetegség ellen igen is van gyógyszer, ha nem is növeli földig a haját a hol nines, de már a meglevőt megmenti a hullástól, mert a dr. Hebra hajessentia megsemmisíti a hajpenész-gombákat és megszünteti a korpásodást, fejbőrviszketegséget, miáltal a hajtó megerősödik és a hajhullást meggátolja. Ara egy üveg hajé sentianak 1 kor. 20 fillér. (60 kr.) — Dr. Hebra folyékony szappan ára 1 üveggel 80 fillér. (40 kr.)

4. Növény-fogpor.

Dr. Carabelli udvari fogorvos előirata szerint, de módosított alakban készítve, már a század elején uzusban volt és a hivatalos gyógyszerkönyvbe is felvétellett mint fog-

tisztító szer, jóllehet az eredeti módszer szerint is a fogakat tisztán tartja és kitünően fehéríti, de az általam módosított még kellemes szájját és üde érzést ad.

Egy doboz ára 80 fillér. (40 kr.)

5. Glycerin Iris arczenőcs.

Mint az emberi szervezet benső bántalmi betegséget, úgy a bőrbántalmak is különböző fájdalmat okoznak s többnyire nyomokat hagynak magok után, különösen a szép nemnél igen kellemetlen és feltűnő: sok mindenféle ártalmas kenőcsökkel igyekeznek segíteni, de nagyobbára káros utóhatással, míg a glycerin Iris-kenőcs ártalmatlan növényi nedvekből készülvén, minden eddigi arczenőcsök közül kitünő hatásával felülemelkedik az arczbőr hámlása, bőr pörsenések, fekete pattanások (wimmerlik) ellen, de különösen igen nagy kelendőségnek örvend májfoltok és szeplő ellen. Használata által nemesak tiszta arcot nyer a szép nem, hanem az arczedóktól késő korban is megóvjá.

Ara egy tégely arczenőcsnek 1 korona.

6. Cannabin.

(Tyukszemirtó szer.)

Mely nemesak a tyukszemet, de minden bőrkeményedést, úgy szintén az annyira kellemetlen szemölcsöket, melyek a kezét elrutitják, minden fájdalom nélkül gyökeresen eltávolítja.

Ara ecsettel ellátott üvegecskevel 70 fillér. (35 kr.)

Viszonteladóknek árkedvezmény nyújtatik.

Kitünő tisztelettel

RÁCZ JENŐ, gyógyszerész.

Gyógyszertárát helyezés.

A közelgő nyári idény alkalmából van szerencsém a n.-é. közönség b. tudomására hozni, hogy minden télen áthasznált ruhákat, utazó-bundákat, szörmeféléket és szobaszőnyegetek stb.

nyári gondozásra

mérsékelt áron elfogadok.

**Favitások és átalakítások nyáron
át jutányos áron eszközöltetnek.**

Tisztelettel

VÖNEKY MIHÁLY,

szücs.

Üzlethelyiség: Kazinczy-utca 23 (a Seper-szállodával szemben.)

Vadbőrök kikészítése
gyorsan eszközöltetik.

Kül- és belöldi szörmekraktár.

Virágkiállítás

április hó 29-től május hó 1-ig
a nemzeti színház előcsarnokában.

Eladó rózsafák!

1 és 2 éves, erős, edzett, életképes példányok, 50 fajban. jutányos áron kaphatók:

Cserer Ferencz

mű- és kereskedelmi kertészetében.